

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Наскрізна програма практики
для студентів спеціальності
232 "Соціальне забезпечення"
першого (бакалаврського) рівня**

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2022

УДК 364(07.034)

НЗ1

Укладачі: О. В. Іванісов
О. С. Лебединська

Затверджено на засіданні кафедри соціальної економіки.
Протокол № 2 від 07.09.2021 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Наскрізна програма практики для студентів спеціальності
НЗ1 232 "Соціальне забезпечення" першого (бакалаврського) рівня
[Електронний ресурс] / уклад. О. В. Іванісов, О. С. Лебединська. –
Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 19 с.

Подано принципи, види, терміни та місце проведення практики; процес організації практики; цілі й завдання практики; вимоги до звіту з практики; форми та методи контролю, а також систему оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для викладачів та студентів за спеціальністю 232 "Соціальне забезпечення" галузі знань 23 "Соціальна робота" освітньої програми "Управління соціальною сферою".

УДК 364(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2022

Вступ

Практична підготовка студентів є органічною і невід'ємною складовою процесу підготовки бакалавра з соціального забезпечення. Вона забезпечує опанування спеціальності з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності випускника, сприяє закріпленню та поглибленню теоретичних знань, формує навички до співпраці в колективі, сприяє освоєнню посадових обов'язків у сфері майбутньої фахової діяльності тощо.

Наскрізна програма практики підготовки бакалаврів, які навчаються за спеціальністю 232 "Соціальне забезпечення" галузі знань 23 "Соціальна робота" відображає комплексний і системний підхід у забезпеченні послідовності засвоєння потрібного обсягу практичних навичок та вмінь. Це дозволяє сформувати у студентів цілісне сприйняття змісту й особливостей майбутньої професії не лише через сукупність одержаних теоретичних знань, а й з точки зору їх практичного застосування, допомагає набути елементи професійних умінь та навичок, адаптуватись до умов своєї майбутньої діяльності.

Наскрізна програма практики складена на підставі "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів" (наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 р.), "Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України" (наказ Міністерства освіти і науки України № 31-5.97 від 14.02.1996 р.), освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки бакалаврів 232 "Соціальне забезпечення" галузі знань 23 "Соціальна робота".

Практична підготовка студентів за ступенем вищої освіти бакалавра містить такі види практик: ознайомлювальну, соціально-економічну, науково-дослідну та переддипломну.

Структура, зміст та контроль результатів проходження всіх видів практик розроблено на підставі Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (наказ № 5 від 26.10.2020 р.).

1. Загальні положення

1.1. Принципи наскрізної програми практики студентів

Наскрізна програма практики будується за такими принципами:

підготовка студента до навчального процесу відповідно до профілю закладу вищої освіти, його адаптація до умов аудиторної і самостійної роботи;

закріплення набутих теоретичних знань шляхом практичного їх застосування;

розвиток прямого і зворотного зв'язку в системі формування знань і умінь майбутнього фахівця від теорії до практики і від практики до теорії;

орієнтація на цілісне і комплексне розуміння студентами змістовності їх майбутньої діяльності за фахом;

адаптація студента до конкретної сфери професійної діяльності;

відпрацювання навичок самостійного оновлення раніше набутих знань.

1.2. Види, терміни та місце проведення практик

Перелік усіх видів практик і терміни проведення визначені навчальним планом підготовки бакалавра за спеціальністю **232 "Соціальне забезпечення"** галузі знань **23 "Соціальна робота"**. Місце проведення практики залежить від цільової визначеності, мети і завдань, які мають бути реалізовані в процесі кожного із видів практики.

Відповідно до навчального плану підготовки бакалавра проводяться такі види практик (табл. 1):

ознайомлювальна практика;

соціально-економічна практика "Соціальна робота з різними групами населення";

науково-дослідна практика;

переддипломна практика.

Види практик та терміни їх проведення

№ з/п	Види практик	Кількість годин	Кількість кредитів ECTS	Термін проведення		Місце проведення
				Семестр	Кількість тижнів	
1	Ознайомлювальна	90	3	III	2	В установах та організаціях різних галузей господарства та державного управління – партнерів Університету
2	Соціально-економічна "Соціальна робота з різними групами населення"	90	3	VI	2	У державних установах та органах системи соціального забезпечення
3	Науково-дослідна	90	3	VIII	2	У закладі вищої освіти
4	Переддипломна практика	180	6	VIII	6	На підприємствах різних форм власності, організаціях, у державних установах та органах системи соціального забезпечення відповідно до теми кваліфікаційної роботи

У табл. 2 наведено компетентності та результати навчання за видами практики.

Таблиця 2

Компетентності та результати навчання за видами практики

Види практики	Компетентності	Результати навчання
1	2	3
Ознайомлювальна	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення
	Здатність аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях населення

1	2	3
	Здатність оцінювання якості соціальних послуг	Оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення
	Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги
Соціально-економічна	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту
	Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення	Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту
	Здатність використовувати методи інспекційних перевірок у системі соціального захисту населення	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги
	Здатність застосовувати методи індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій
Науково-дослідна	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення
	Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю у системі соціального захисту населення	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення
	Здатність до планування та реалізації заходів із проведення моніторингу й інспектування	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні
	Здатність виявляти і залучати ресурси організацій – партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення
Переддипломна	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження

1	2	3
	Вміння планування та звітності в системі соціального забезпечення населення	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію у межах відповідної компетентності
	Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні	Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки населення
	Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері	Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей у сфері соціального забезпечення

1.3. Організація практики

Процес організації практики вимагає вирішення таких питань:

вибір баз практики;

визначення кола обов'язків та прав студентів-практикантів;

установлення загальних засад керівництва практикою;

визначення форми проведення практики;

підготовка індивідуальних завдань для проходження практики;

підбір інформаційної бази практики (літературних джерел, законодавчих та нормативних документів тощо);

визначення форм і методів контролю за проходженням практики;

розроблення вимог щодо підготовки та оформлення звіту за результатами проходження практики.

Вибір баз практики. Проведення ознайомлювальної практики здійснюється в університеті, в установах та організаціях різних галузей господарства та державного управління – партнерів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Проведення соціально-економічної практики здійснюється в університеті та в державних установах та органах системи соціального забезпечення.

Проведення науково-дослідної практики здійснюється в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Базою для проходження переддипломної практики можуть бути: підприємства різних форм власності, організації, державні фінансові установи, органи системи соціального захисту. У цих умовах має бути забезпечене виконання студентами-практикантами програми практики.

Ознайомлювальну, виробничу, науково-дослідну та переддипломну практику на базах практики розпочинають із ознайомлення студентів-практикантів із організаційною структурою бази практики, її традиціями, досягненнями. Організовується зустріч практикантів із працівниками, які будуть причетні до виконання програми практики, розглядаються робочі програми, уточнюються окремі положення.

Обов'язки і права студента-практиканта. Обов'язки і права формуються в межах, які повинні забезпечити виконання практикантом програм практики. Обов'язки студента регламентуються визначенням окремих організаційних заходів, які повинен виконати студент-практикант.

У період практики **студенти повинні:**

повністю і самостійно виконувати завдання, передбачені програмою і календарним планом практики;

здійснити збирання, систематизацію, оброблення і аналіз первинної економіко-управлінської інформації та ілюстративних матеріалів за програмою практики;

забезпечити необхідну якість виконаної роботи за планом підрозділу і її результати;

регулярно вести записи в щоденнику практики про характер виконаної роботи та завдань і своєчасно надавати його для контролю керівникам практики;

виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, суворо дотримуватися правил охорони праці;

оформити та захистити звіт за результатами проходження практики.

До студента, що не виконав робочу програму практики та завдання у встановлений строк і отримав негативний відгук керівника або незадовільну оцінку на захисті, застосовуються заходи як до невстигаючого студента, включаючи відрахування з числа студентів закладу вищої освіти. У разі порушення студентом трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку баз практики за поданням керівника підрозділу і керівника практики студент може бути усунений від проходження практики,

про що сповіщають декана факультету і завідувача випускаючої кафедри. За їх пропозиціями ректор може розглядати питання про відрахування студента з ВНЗ.

У процесі проходження практики **студенти мають право:**

на одержання в період практики стипендії та бути зарахованими на вакантну посаду з оплатою праці (окрім стипендії) за рахунок бази практики;

отримувати необхідну інформацію для виконання завдань згідно з програмою практики;

користуватися інформаційним фондом баз практики з дозволу головних фахівців і керівників структурних підрозділів;

отримувати компетентну консультацію фахівців баз практики з питань, передбачених робочою програмою практики;

з дозволу керівника практики від баз практики користуватися обчислювальною технікою і оргтехнікою для оброблення інформації, пов'язаної з виконанням завдання практики;

користуватися послугами підрозділів невиробничої інфраструктури баз практики.

Керівництво практикою. Керівництво практикою студента здійснюється представниками закладу вищої освіти і баз практики.

Відповідальний за організацію і проведення практики на кафедрі зобов'язаний:

забезпечити проведення інструктажу студентів з правил охорони праці та техніки безпеки;

здійснювати організацію та методичне керівництво забезпечення практики студентів і контроль за її проведенням;

консультувати студентів у період практики;

організувати обговорення результатів проходження практики на засіданні кафедри з наданням пропозицій щодо її поліпшення.

Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

здійснювати загальне керівництво і контроль за проходженням практики студентами;

провести консультацію зі студентами щодо порядку проходження практики;

забезпечити студентів необхідними документами: робочою програмою проходження практики, індивідуальним завданням тощо;

консультувати студентів з питань збирання та підготовки матеріалів необхідних для складання звіту з практики;

у співробітництві з керівником від бази практики забезпечити високу якість її проходження згідно з робочою програмою практики;

контролювати виконання студентами робочої програми практики та індивідуального завдання;

брати участь у роботі комісії із захисту звітів про практику;

перевіряти зміст звіту та відповідність його робочій програмі практики;

брати участь в обговоренні результатів проходження практики.

Керівник практики від бази практики виконує такі функції:

організовує практику студентів у повній відповідності до положення і програми практики;

забезпечує студентів робочими місцями і створює умови для отримання ними в період проходження практики інформації для виконання програми практики;

забезпечує проведення інструктажу студентів з правил охорони праці та техніки безпеки;

спільно з керівником практики від кафедри надає допомогу у розробленні індивідуальних календарних планів проходження практики і здійснює контроль за їх виконанням;

забезпечує студентів необхідними консультаціями зі всіх питань, які належать до завдання з практики і дипломної роботи, із залученням фахівців підприємства;

надає допомогу студентам у збиранні, систематизації й аналізі первинної техніко-економічної інформації на підприємстві;

здійснює методичне керівництво і надає допомогу студентам під час виконання відповідних розрахунків;

допомагає у підготовці звіту про практику;

надає студентам можливість обговорення на підприємстві (в підрозділі) результатів систематизації та аналізу початкової інформації і вирішення завдань практики;

надає студентам можливість користування обчислювальною і оргтехнікою для оброблення інформації та оформлення звіту;

після закінчення практики готує висновки про роботу студентів з оцінювання фундаментальної, загальнопрофесійної і спеціальної підготовки, ставлення до виконання завдань і програми практики;

складає письмові характеристики студентів з оцінювання їх ставлення до роботи; про дотримання студентами трудової дисципліни; про рівень теоретичної і практичної підготовки студентів, набутих навичок

і вмінь, ретельність та ініціативність у роботі, про участь студента в суспільному житті організації.

Після закінчення терміну практики студент доповідає керівнику про закінчення практики і здає на перевірку щоденник та звіт у визначені випускаючою кафедрою терміни.

Форми проведення практики: самостійна робота, робота безпосередньо у закладі вищої освіти, на підприємствах різних форм власності, організаціях, у державних фінансових установах, органах системи соціального забезпечення.

Індивідуальні завдання. Під час проходження переддипломної практики студентам-практикантам видаються індивідуальні завдання, які містять перелік питань, що підлягають опрацюванню. Виконання індивідуальних завдань студентами є обов'язковим.

Індивідуальні завдання видають студентам керівники їх науково-дослідних робіт для збирання додаткової інформації, необхідної для виконання наукових розробок з метою підготовки доповідей, повідомлень, публікацій, кваліфікаційних робіт.

Зміст і обсяг індивідуальних завдань визначає науковий керівник студента.

Інформаційна база практики. Під час виконання програми практики студент повинен користуватись відповідними джерелами інформації.

Студенти повинні бути забезпечені робочими програмами проходження відповідної практики, які регламентують терміни практики за окремими видами робіт, містять інструктивно-організаційні матеріали щодо практики.

Крім того, студент повинен мати доступ до законодавчих, інструктивних та інших нормативних матеріалів, користуватися довідниками, статистичними та фінансовими звітами, матеріалами аналітичних оглядів, аудиторських перевірок тощо.

2. Цілі і завдання (за видами практики)

Метою практичної підготовки студентів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця є оволодіння студентами сучасними методами й формами організації праці, формування

у них на базі одержаних в університеті знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень за основними напрямками роботи, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Метою ознайомлювальної практики є ознайомлення студентів зі становленням та розвитком, структурою та основними видами діяльності установ й організацій різних галузей господарства та державного управління – партнерів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Метою соціально-економічної практики є розвиток професійної підготовки студентів, закріплення знань, які отримані в результаті навчального процесу, в умовах реальної практичної діяльності з соціального забезпечення різних груп населення.

Метою науково-дослідної практики є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у соціальній сфері, підбір фактичного матеріалу для написання дипломної магістерської роботи.

Метою переддипломної практики є закріплення і поглиблення знань, які одержали студенти під час навчання, формування у них професійних знань і навичок для прийняття самостійних рішень під час практичної роботи в сучасних умовах, виховання потреби щоденно поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в подальшій діяльності.

Завдання практик формують із загальної мети практичної підготовки студентів.

Завданням ознайомлювальної практики є ознайомлення зі структурою та специфікою діяльності баз практики, їх ресурсним та нормативним забезпеченням, особливостями документообігу та роботою зі зверненнями громадян.

Завданнями соціально-економічної практики є:

набуття навичок роботи в сфері професійної діяльності за спеціальністю 232 "Соціальне забезпечення";

вивчення та аналіз завдань та принципів функціонування державних установ та органів системи соціального забезпечення;

вивчення та аналіз напрямів функціонування державних установ та органів системи соціального забезпечення;

вивчення статусу та функціональних обов'язків посадових осіб державних установ та органів системи соціального забезпечення та правових основ їх діяльності;

вивчення особливостей правового регламентування соціального забезпечення різних груп населення.

Завданнями науково-дослідної практики є набуття досвіду в дослідженні актуальної наукової проблеми, а також підбір необхідних матеріалів для виконання випускної кваліфікаційної роботи.

Завданнями переддипломної практики є:

закріплення, розширення та поглиблення теоретичних знань з метою формування вміння використовувати функціональні обов'язки в межах посад спеціалістів із соціальної роботи, визначених вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики і посадовими обов'язками;

уміння використовувати набуті теоретичні знання, розвивати професійне мислення, критичне осмислення розвитку певних процесів, визначення основних чинників впливу на них, прогнозування їх дії у перспективному періоді та обґрунтування рішень управлінського типу;

набуття практичного досвіду роботи в соціальній сфері та навичок самостійного дослідження розвитку соціально-економічних відносин як елемента науково-дослідної роботи, пошуку і формування нових знань теоретичного і практичного значення;

розвиток уміння самостійного поповнення і оновлення своїх знань та творчого їх використання у практичній діяльності;

збирання фактичного матеріалу для виконання роботи.

3. Вимоги до звіту

Результатом проходження ознайомлювальної, соціально-економічної, науково-дослідної та переддипломної практик є складання звіту.

Звіт про навчальну практику студенти друкують українською мовою на папері стандартного розміру. Під час складання звіту з ознайомлювальної практики необхідно підготувати письмову записку згідно зі структурою: титульний аркуш, зміст пояснювальної записки, вступ, опис теоретичної та аналітичної частини згідно з тематикою практики, висновки, список використаної літератури.

Звіт з соціально-економічної, науково-дослідної та переддипломної практики студенти друкують українською мовою на папері стандартного розміру. Звіт повинен відображати повну характеристику самостійної роботи практиканта на підприємстві (в установі) – базі практики.

Структурно звіт складається відповідно до розділів, що передбачені робочою програмою соціально-економічної та переддипломної практики та відображаються у змісті.

До звіту додається виконане індивідуальне завдання та копії документів (додатків) про виконану роботу. Усі додатки до звіту повинні бути пронумеровані. Посилання у текстовій частині звіту на додатки подається із вказівкою на номер додатка.

Під час складання звіту з соціально-економічної та переддипломної практики необхідно підготувати до здачі всі офіційні документи, завірені печатками від бази практики (всього 4 печатки): направлення на практику (дві печатки: прибув, вибув), характеристику (завірену печаткою), робочу програму (завірену печаткою). Сформувані другу частину звіту згідно із структурою робочої програми та додатків. Підготувати весь обсяг письмової записки згідно зі структурою: титульний аркуш, зміст записки, вступ, опис теоретичної частини згідно з тематикою практики, висновки, список використаної літератури. Зробити аналіз зібраної під час проходження соціально-економічної та переддипломної практики статистичної інформації, зробити відповідні висновки. Усі питання, що відображаються в звітах з ознайомлювальної, соціально-економічної, науково-дослідної та переддипломної практик, повинні бути розглянуті згідно з такими вимогами:

містити теоретичні та практичні аспекти певного питання;

під час висвітлення питань необхідно спиратись на чинні нормативно-правові документи, інструктивний матеріал, урахувати галузеві особливості підприємства (установи) – бази практики;

усі розрахунки повинні бути виконані на основі офіційних інформаційних матеріалів у цифровому вираженні;

проведений аналіз з окремих питань має містити характеристику виявлених тенденцій, закономірностей і висновків, а також авторську позицію практиканта відносно процесів, які аналізуються, й відображати його бачення розвитку процесу в перспективному періоді.

Обсяг звітів повинен бути достатнім для висвітлення змісту проведеної роботи. Рекомендується обсяг текстової частини звітів обмежувати розміром до 30 сторінок з рівномірним розподілом з окремих питань.

Додатки до звітів повинні складатись із заповнених власноруч форм внутрішніх документів баз практики.

4. Форми і методи контролю

Організаційна робота та контроль за проходженням студентами всіх видів практик забезпечується з боку закладу вищої освіти та керівників баз практик.

Навчальний заклад здійснює організаційну роботу зі забезпечення практичного навчання студентів у тісному зв'язку й узгодженості із відповідними керівниками баз практик.

Фахове керівництво та контроль за виконанням програм практики здійснюють посадові особи – керівники баз практики. Зокрема вони контролюють якість і повноту виконання завдань практики, дотримання графіка виконання конкретних робіт, що затверджується підписом відповідної посадової особи, систематичне ведення студентом щоденника практики. Контроль за результатами проходження всіх видів практик студентами здійснюється у формі поточного контролю. За підсумками виконаних завдань з кожного виду практики студенту виставляється підсумкова оцінка в балах за 100-бальною шкалою.

Основна мета поточного контролю – встановлення дійсної якості знань студентів за обсягом, глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Поточний контроль полягає у: виявленні обсягу якості сприйняття інформації практик; стимулюванні інтересу студентів до майбутньої професії та їх активності у пізнанні; виявленні ступеня відповідальності студентів і ставленні їх до роботи; виявленні рівня опанування навичок практичної роботи з метою визначення шляхів і засобів їх розвитку; визначенні недоліків у знаннях та вміннях студента та можливих шляхів їх усунення. Під час виставлення загальної кількості балів враховується оцінка керівника практики від бази практики.

Підсумкова оцінка, виражена за 100-бальною шкалою, переводиться в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до наведеної в табл. 3.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Підсумки практики

Результатом проходження практик є оцінка в балах за 100-бальною шкалою за підсумками виконання завдань.

За результатами проходження практик складається звіт з подальшим його захистом. Підготовлені письмові звіти подаються на випускаючу кафедру, де вони перевіряються керівниками практики. Звіт за результатами проходження практики захищається перед комісією, яка призначається кафедрою. До її складу входить не менше трьох провідних викладачів відповідного фаху. Заслухавши повідомлення студента та врахувавши його відповіді на задані питання, йому виставляється певна сума балів, що входить до складу загальної оцінки з практики за поточним контролем. Під час захисту звертається увага на повноту набутих практичних знань, умінь та навичок, дається оцінка досконалості і відповідності виконаної програми практики. Обов'язковою умовою захисту звітів є компетентність студента з питань проходження практики відповідно до його фахової кваліфікації.

Підсумки проведених практик обговорюються на засіданнях кафедр, а також можуть бути об'єктом обговорювання на засіданнях деканату факультету і вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

6. Перелік нормативних та організаційних документів, на яких базується наскрізна програма

1. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

2. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця : наказ № 5 від 26.10.2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>.

3. Положення про практичну підготовку в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, затвердженого наказом 31.01.2020 р. № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-organizatsiyu-praktyky-studentiv.pdf>.

4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.

5. Про вищу освіту: № 1556-VII від 01.07.2014 р. Закон України (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>.

6. Про освіту: № 2145-VIII від 05.09.2017 р. Закон України (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19>.

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні положення	4
1.1. Принципи наскрізної програми практики студентів	4
1.2. Види, терміни та місце проведення практик.....	4
1.3. Організація практики	7
2. Цілі і завдання (за видами практики)	11
3. Вимоги до звіту.....	13
4. Форми і методи контролю.....	15
5. Підсумки практики	16
6. Перелік нормативних та організаційних документів, на яких базується наскрізна програма	17

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Наскрізна програма практики
для студентів спеціальності
232 "Соціальне забезпечення"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Іванісов Олег Вікторович**
Лебединська Олена Сергіївна

Відповідальний за видання *Г. В. Назарова*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2022 р. Поз. № 206 ЕВ. Обсяг 19 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*